

le texte les différences existant entre le texte manuscrit et celui de l'édition Kühn.

Les scolies, les notes et les commentaires inédits de Coray sur quelques anciennes œuvres physico-médiçales seront l'objet de ma troisième communication¹.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΧΗΜΕΙΑ.—Περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν φυσικῶν καὶ χημικῶν σταθερῶν τοῦ συκοσπορελαίου ὑπὸ Ἀθ. Παΐζη*. Ἀνεκοινώθη, ὑπὸ κ. Κ. Ζέγγελη.

'Ἐν τῇ παρούσῃ μελέτῃ προσδιωρίσθησαν αἱ σταθεραὶ τοῦ συκοσπορελαίου, ἦτοι τοῦ ἔλαιου τοῦ ἔξαχθέντος διὰ πιέσεως ἀφ' ἐνὸς καὶ ἐκχυλίσεως ἀφ' ἑτέρου τῶν πλουσίων εἰς ἔλαιον σπόρων τῶν σύκων¹.

Οἱ χρησιμοποιηθέντες πρὸς παραλαβὴν τοῦ ἔλαιου σπόροι ἐλήφθησαν διὰ μηχανικοῦ ἀποχωρισμοῦ ἐκ τῶν ἀπεξηγαμμένων ὑπολειμμάτων τῶν σύκων, τῶν ἀπομενόντων μετὰ τὴν παραλαβὴν ἐξ αὐτῶν τοῦ σακχάρου πρὸς οἰνοπνευματοποίησιν.

Τὸ ποσὸν τοῦ ἔλαιου τοῦ περιεχομένου εἰς τοὺς σπόρους τῶν σύκων ἀνέρχεται εἰς 23,5 %² κατὰ μέσον ὅρου.

Τὸ ποσὸν τῶν σπόρων εἰς ξηρὰ σῦκα εὑρέθη εἰς ἀναλογίαν 5,7 %³.

Οἱ εἰς τὸ ἔλαιον τοῦτο γενόμενοι προσδιορισμοὶ ἀπέδωσαν τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα.

1.—Συκοσπορέλαιον ληφθὲν διὰ πιέσεως.

Εἰδικὸν βάρος εἰς 15°C	...	...	...	...	...	...	...	0.929
Βαθμὸς δέσύτητος...	...	...	...	...	...	...	...	4.35
'Οξύτης εἰς ἔλαικὸν δέσν...	...	...	...	...	...	...	...	1.22
'Αριθμὸς Reichert-Meissl.	...	...	...	...	...	...	...	1.04
'Αριθμὸς Polenske	...	...	...	...	...	...	...	1.52
'Αριθμὸς Σαπωνοποιήσεως ⁴	...	...	...	...	...	...	...	219

¹ J'exprime mes remerciements à Mr le Prof. Et. Kavvadas et à tout le personnel de la Bibliothèque Coray à Chio, pour les services qu'ils m'ont rendus pendant mon travail à la Bibliothèque.

* ATH. PAÍZI.—Sur la détermination des constantes physiques et chimiques de l'huile des grains des figues.

'Η ἐργασία ἐξετέλεσθη ἐν τῷ Ἐργαστηρῷ Χημείας Τροφίμων Ἑθν. Πανεπιστημίου, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου εἰς τὸν καθηγητὴν π. Σ. Γαλανὸν διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτοῦ ἀρωγήν.

¹ Διπλωμα εύρεσιτεχνίας ὑπὸ ἀρ. 4358 Ὑπουργείου Ἑθν. Οἰκονομίας ἐπ' ὀνόματι 'Αθαν. Γ. Παΐζη.

² Οἱ χρησιμοποιηθέντες σπόροι ἐλήφθησαν ἐκ σύκων Καλαμῶν.

³ Εἰς ξηρὰ σῦκα περιφερεῖται Καλαμῶν.

⁴ Κατὰ Köttstorfer,

'Αριθμός 'Ιωδίου ¹	147.4
'Αριθμός Hehner	87.3
Σημείον πήξεως ἔλαιον	-16°C
Σημείον πήξεως λιπαρῶν δέσμων	+14°C
Σημείον τήξεως λιπαρῶν δέσμων..	+17°C
Δείκτης διαθλάσεως εἰς 25°C	1.4795
Βαθμὸς βουτυροδιαθλασιμέτρου εἰς 25°C	81.5
Δείκτης διαθλάσεως εἰς 40°C	1.4746
Βαθμὸς βουτυροδιαθλασιμέτρου εἰς 40°C	72.6
'Αντιδρασις φυτικῶν ἔλαιων (Bellier)	θετική.

2. — Συκοσπορέλαιον ληφθὲν δι' ἐκχυλίσεως δι' αἰθέρος.

Ειδικὸν βάρος εἰς 15°C	0.929
'Αριθμός Σαπωνοποιήσεως	218.3
'Αριθμός Reichert-Meissl.	0.99
'Αριθμός Polenske	1.51
'Αριθμός 'Ιωδίου..	147.4
'Αριθμός Hehner	87.6
Σημείον πήξεως ἔλαιον	-16°C
Σημείον πήξεως λιπαρῶν δέσμων	+13.5°C
Σημείον τήξεως λιπαρῶν δέσμων	+17°C
Δείκτης διαθλάσεως εἰς 25°C	1.4795
Βαθμὸς βουτυροδιαθλασιμέτρου εἰς 25°C	81.5
Δείκτης διαθλάσεως εἰς 40°C	1.4746
Βαθμὸς βουτυροδιαθλασιμέτρου εἰς 45°C	72.6
'Αντιδρασις φυτικῶν ἔλαιων (Bellier)	θετική.

'Εκ τῶν ως ἀνω ἀποτελεσμάτων καταφαίνεται ἡ σπουδαιότης καὶ βιομηχανικὴ ἀξία τοῦ συκοσπορελαίου, δυναμένου νὰ χρησιμοποιηθῇ ώς ἔλαιον βρώσιμον κατόπιν καθαρισμοῦ (raffinage), ἐπίσης ώς βρώσιμον κατόπιν ὑδρογονώσεως καὶ ώς ἄριστον ἔλαιον σαπωνοποίιας.

Εἰδικωτέρα ἔξέτασις συκοσπορελαίου ληφθέντος ἐκ σύκων διαφόρων περιφερειῶν τῆς Έλλαδος καὶ ἀλλων χωρῶν καὶ δι' ἐκχυλίσεως διὰ διαφόρων ἐκχυλιστικῶν ὑγρῶν εὑρίσκεται ὑπὸ ἐκτέλεσιν.

RÉSUMÉ

L'huile de grains de figues, dont nous avons déterminé les constantes, a été prise par pression ou extraction des grains.

Ceux-ci sont recueillis après une séparation mécanique des résidus des-séchés des figues, qui restent après l'extraction du sucre pour la distillerie.

La quantité d'huile contenue dans les grains de figues est en moyenne

¹ Κατὰ Hübl,

de 23,5 %, et celle des grains contenue dans les figues sèches est à peu près de 5,7 %.

La détermination des constantes a donné les résultats suivants:

Poids spécifique	0.929
Degré d'acidité	4.35
Acidité en acide oléique	1.22
Indice Reichert-Meissl	1.04
» Polenske	1.52
» de saponification	219
» d'iode	147.4
» Hehner	87.3
Point de coagulation de l'huile	-16°C
Point de coagulation des acides gras	+14°C
Point de fusion des acides gras	+17°C
Indice de refraction à 25°C	1.4795
Indice de refraction à 40°C	1.4746
Réaction des huiles végétales (Bellier)	Positive.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ. — Ἡ ἐκ τῆς παλαιώσεως ἀλλοίωσις τοῦ πυρηνέλαιου*, ὑπὸ Ἰωάννου Δ. Κανδήλη. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Κ. Ζέγγελη.

Τόσον ἐν Ἑλλάδι ὅσον καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐλαιοπαραγωγοὺς χώρας ὑπάρχει μεταξὺ τῶν παραγωγῶν ἡ ἐντύπωσις ὅτι, ἐὰν κατὰ τὴν πίεσιν τοῦ ἐλαιοκάρπου συμπαραληφθῇ μετὰ τοῦ ἐλαίου τοῦ σαρκώματος καὶ μέρος τοῦ ἐλαίου τοῦ πυρῆνος, τὸ τελευταῖον διὰ τῆς παρουσίας του ὑποβοηθεῖ τὴν ἀλλοίωσιν τοῦ ἐλαιελαίου, αὐξανομένης δι’ αὐτοῦ ταχέως τῆς δέσύτητος. Ἡ δοξασία αὕτη δὲν εἶναι ὀρθή, διότι ἡ ἀλλοίωσις τοῦ πυρηνελαίου προκαλεῖται κυρίως, ὅταν ἀκόμη τοῦτο εὑρίσκεται ἐπὶ τῶν πυρήνων καὶ μάλιστα κατόπιν μακρᾶς ἀποθηκεύσεως αὐτῶν, ὅπότε ἐπέρχεται ἡ διὰ τοῦ ἀέρος δέσιδωσις ὑποβοηθουμένη ἀφ’ ἐνὸς ὑπὸ τῆς ὑγρασίας καὶ ἀφ’ ἑτέρου ὑπὸ τῶν φυραματικῶν διασπάσεων. Τὸ κατὰ τὴν πίεσιν ὅμως τῶν ἐλαιῶν τυχὸν συμπαραλαμβανόμενον πυρηνέλαιον προέρχεται ἐξ ἀπολύτως προσφάτων πυρήνων.

“Οτι τὸ πρόσφατον πυρηνέλαιον δὲν ἔχει βλαβερὰν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ἐλαιελαίου ἀπεδείχθη διὰ τῆς ἐργασίας τοῦ O. Klein¹. Οὗτος ἐλαβε δυο δείγματα ἐλαίου, τὸ ἐν προερχόμενον ἐκ μόνου τοῦ σαρκώματος καὶ τὸ ἔτερον ἐκ τῆς ὄλοσχεροῦς ἐξαντλήσεως τῶν ἐλαιῶν, σαρκώματος καὶ πυρήνων, καὶ προέβη εἰς τὴν ἀνάλυσιν αὐτῶν.

* JOHANN D. KANDILIS. — Die durch das Altwerden vorkommenden Veränderungen beim Olivenkernöl.

¹ Zeitschr. f. angew. Ch., 2, 1898, s. 847.